

Turun telakan ja sen verkoston aluetaloudelliset vaikutukset 2022

Turun yliopiston Brahea-keskus

Mikko Grönlund, Tapio Karvonen ja Tuomas Ranti

Forum Marinum 17.1.2023

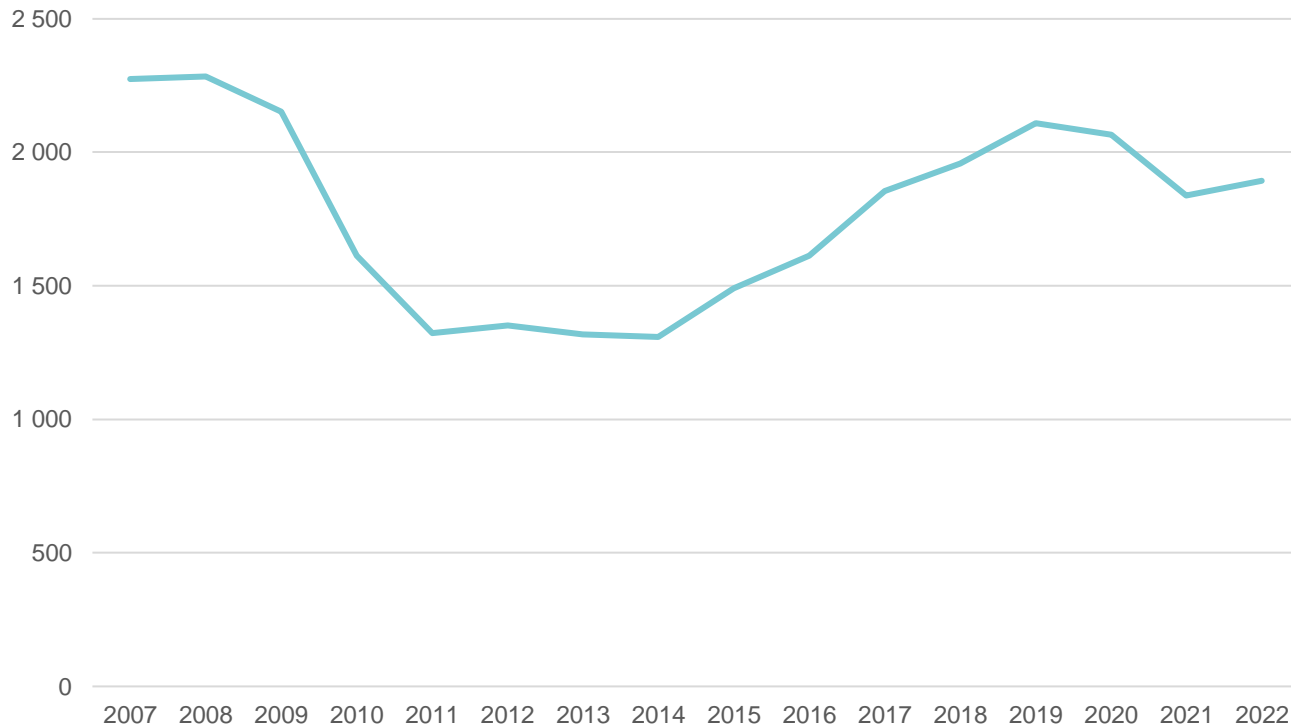

Perustiedot tutkimuksesta

- Tutkimuksessa selvitettiin Turun telakan ja sen verkoston aluetaloudelliset vaikutukset vastaavalla tavalla kuin v. 2019 tehdyssä tutkimuksessa. Tutkimuksessa on myös vertailua edellisen tutkimuksen tuloksiin.
- Tutkimuksen tilaajina ovat Turun kaupunki ja Meyer Turku Oy.
- Tutkimus toteutettiin ensisijaisesti tilinpäätös- ja muuta tilastoaineistoa hyödyntäen, mutta tietoja kerättiin myös telakan toimittajayrityksille suunnatulla kyselyillä. Meyer Turku Oy:ltä saadut tiedot olivat keskeisiä tutkimuksen onnistumisen kannalta. Taloudelliset tunnusluvut ovat pääosin vuodelta 2021, jolta tilinpäätöstiedot ovat kattavasti saatavilla, mutta osassa tarkasteltuja vaikutuksia on käytetty myös vuoden 2020 tietoja. Kuvioden tiedot ovat vuodelta 2021, jos vuotta ei ole erikseen mainittu.
- Tutkimus toteutettiin syksyn 2022 aikana ja siitä vastasivat Turun yliopiston Brahea-keskuksen asiantuntijat Tapio Karvonen, Mikko Grönlund ja Tuomas Ranti.

Meyer Turku Oy

Henkilöstön kehitys 2007–2022

- Avainluvut v. 2021 (suluissa v. 2018 ja 2016):
 - Oma henkilöstö 1 837 (1 958 / 1 567), tytäryhtiöt 249 (247 / 204) (Piikkio Works Oy, Shipbuilding Completion Oy ja Technology Design and Engineering Eng'nD)
 - Liikevaihto: 1 080 milj. € (970 / 792 milj. €)
- Vuoden 2022 ennakkotietoa
 - Oma henkilöstö: 1 894
- Neljänneksi suurin yritystyönantaja ja toiseksi suurin teollisuustyönantaja Varsinais-Suomessa
 - Liikevaihdoltaan suurin yritys Varsinais-Suomessa

Toimittajaverkosto (1)

- Telakan suoria toimittajayrityksiä oli vuonna 2021 yhteensä 1 323, joista kotimaisia 935 ja ulkomaisia 388
- Toimittajaverkosto on kasvanut noin sadalla yrityksellä ja toimitusten kokonaisarvo noin 4 % verrattuna vuoteen 2018
- Suorilla toimittajilla on lisäksi omat alihankintaverkostonsa, jotka kattavat lähes koko Suomen sekä ulottuvat ympäri maailmaa

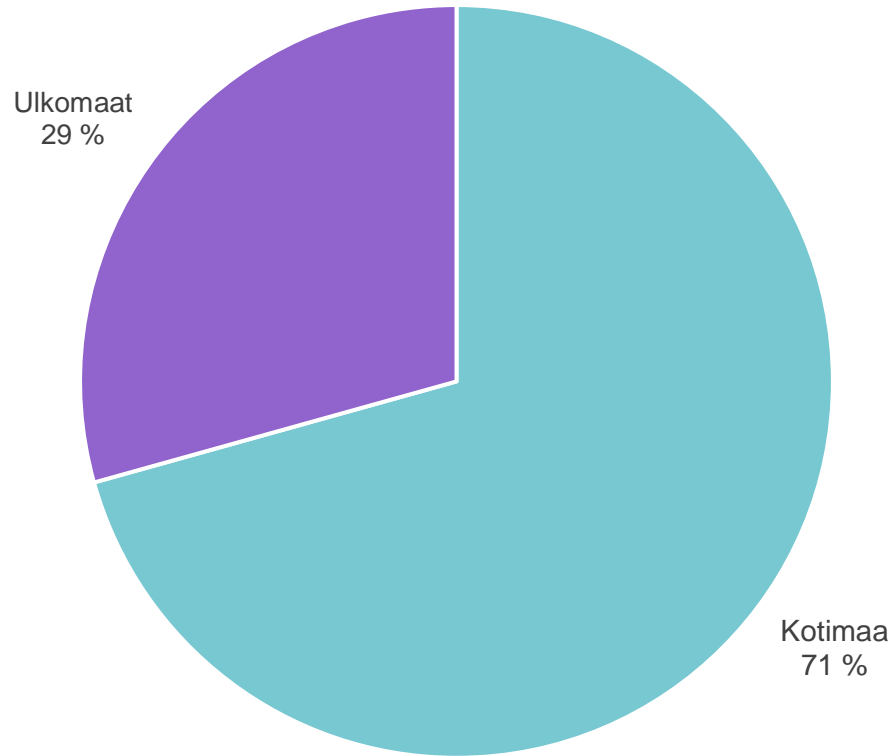
Toimittajaverkosto (2)

- Kyselyn perusteella noin kolmannekselle toimittajayrityksistä Turun telakalle tapahtuvien toimitusten arvo on korkeintaan 10 prosenttia yrityksen kokonaisliikevaihdosta, kun taas noin 5 prosentille yrityksistä toimitukset telakalle kattavat vähintään 90 prosenttia yrityksen kokonaisliikevaihdosta
 - Tässä ei ole odotettavissa myöskään muutosta vuoden 2022 osalta
- Työllistävydessä telakan toimitusten merkitys yrityksille oli aivan samalla tavalla jakautunut
- Kyselyssä suomalaisista toimittajayrityksistä 33 % vastasi, että yrityksen työvoima on kokonaan kotimaista ja 11 %, että ulkomaisten työntekijöiden osuus on korkeintaan 10 % (1–10 %)
 - Ulkomaisten työntekijöiden osuus on kasvanut edelliseen tutkimukseen verrattuna

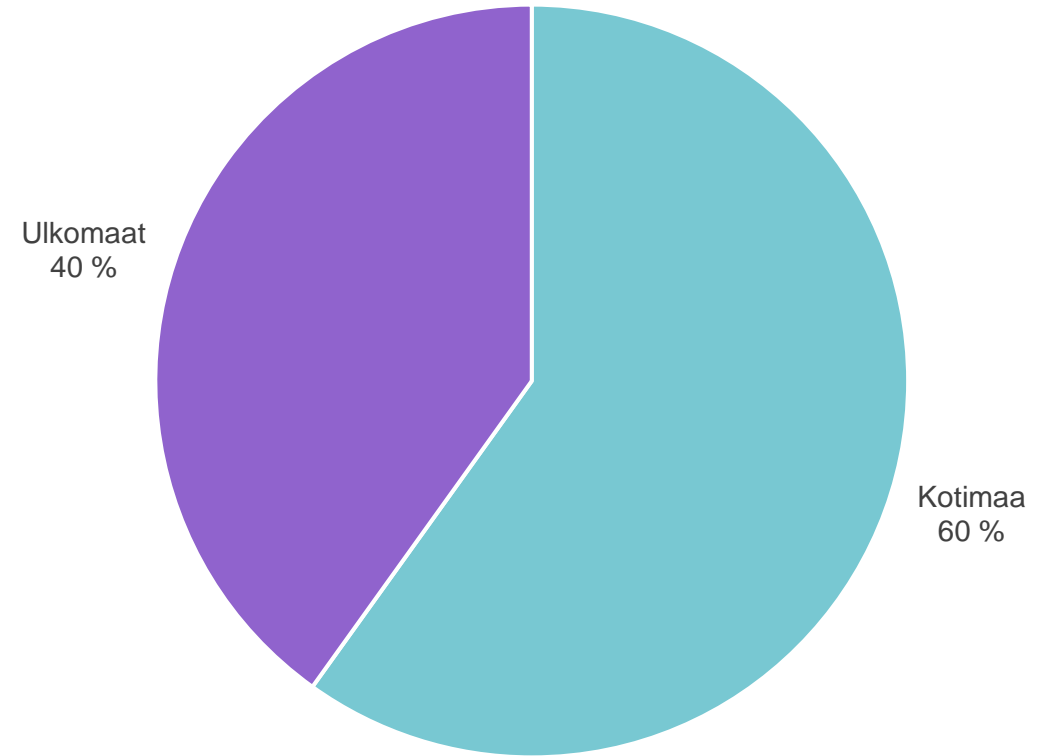
Taloudelliset ja työllisyys- vaikutukset

Telakan toimittajat ja toimitusten arvo – kotimaa vs. ulkomaat v. 2021

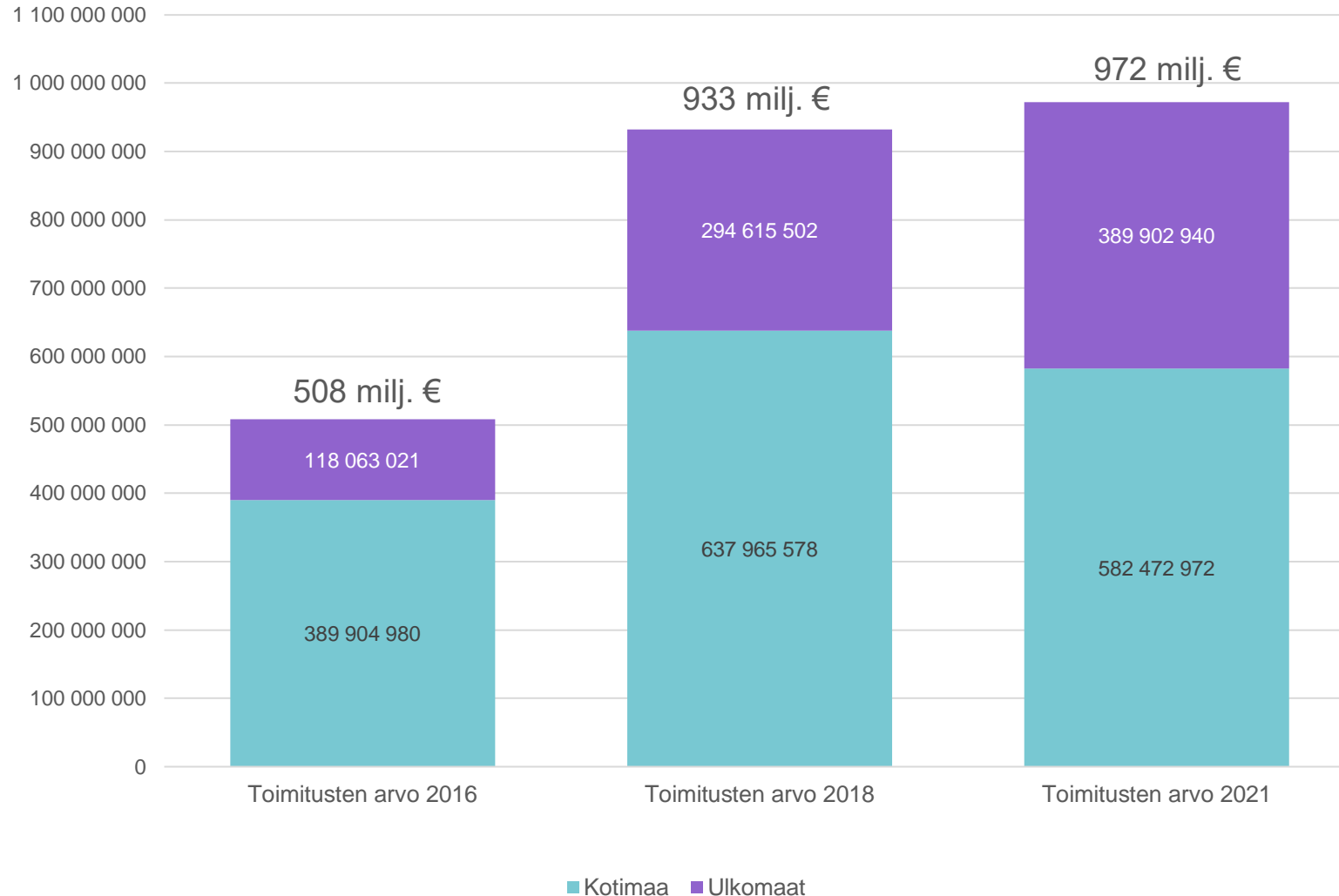

Yritysten jakautuminen, n = 1 323

Toimitusten arvon jakautuminen, 972 milj. €

Telakan toimittajat ja toimitusten arvo – kotimaa vs. ulkomaat

Toimitusten arvo vuonna 2021 oli reilut 972 milj. €, kun vastaava luku vuonna 2018 oli noin 933 milj. € (+ 4 %)

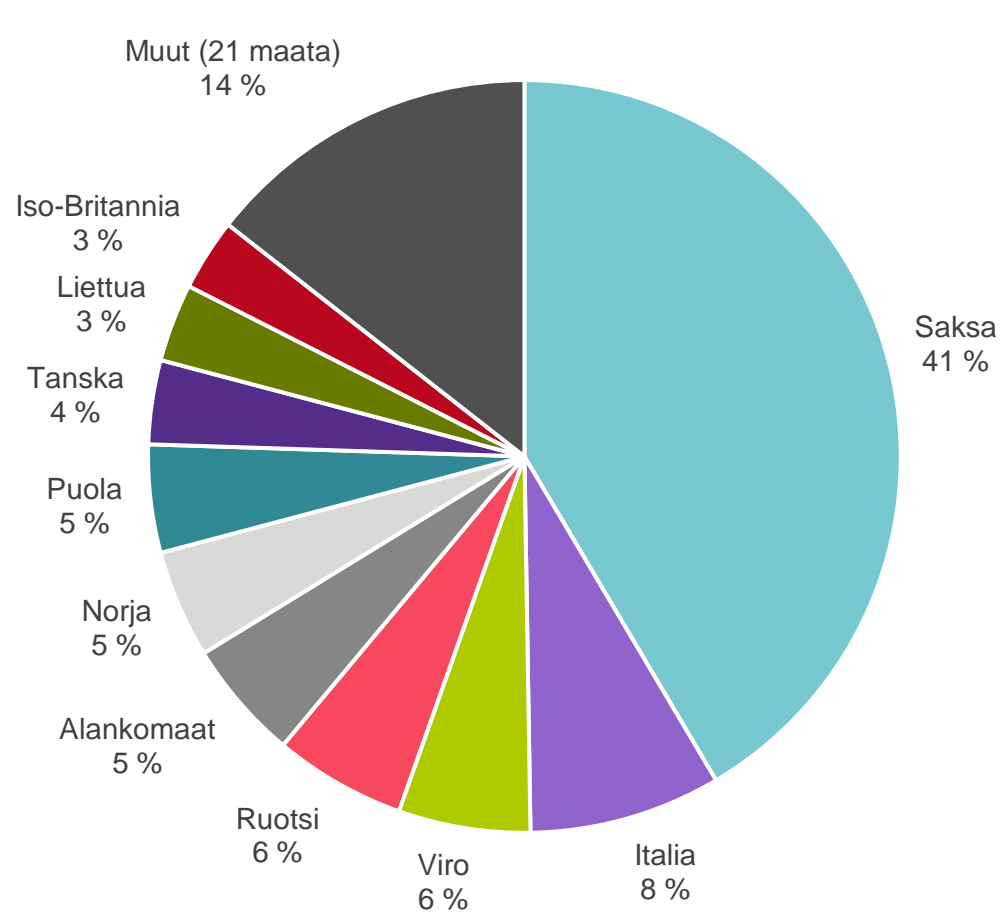
Kotimaisten toimitusten arvo vuonna 2021 oli yli 582 milj. € (- 9 %)

Ulkomaisten toimitusten arvo vuonna 2021 oli noin 390 milj. € (+ 32 %)

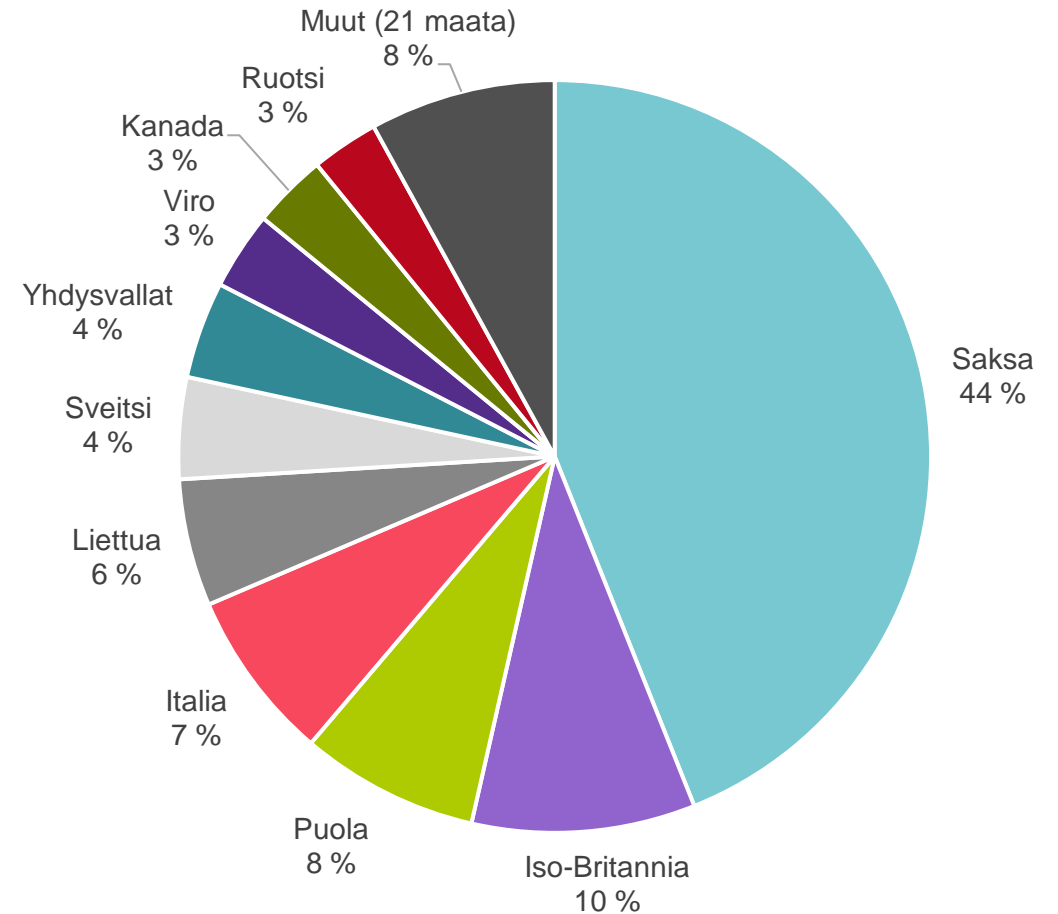
Kotimaisten toimitusten osuus oli 60 %, kun se vuonna 2018 oli 68 %

Toimittajayritysten määrä on noussut jonkin verran (1 221 → 1 246 → 1 323)

Telakan ulkomaiset toimittajat ja toimitusten arvo v. 2021

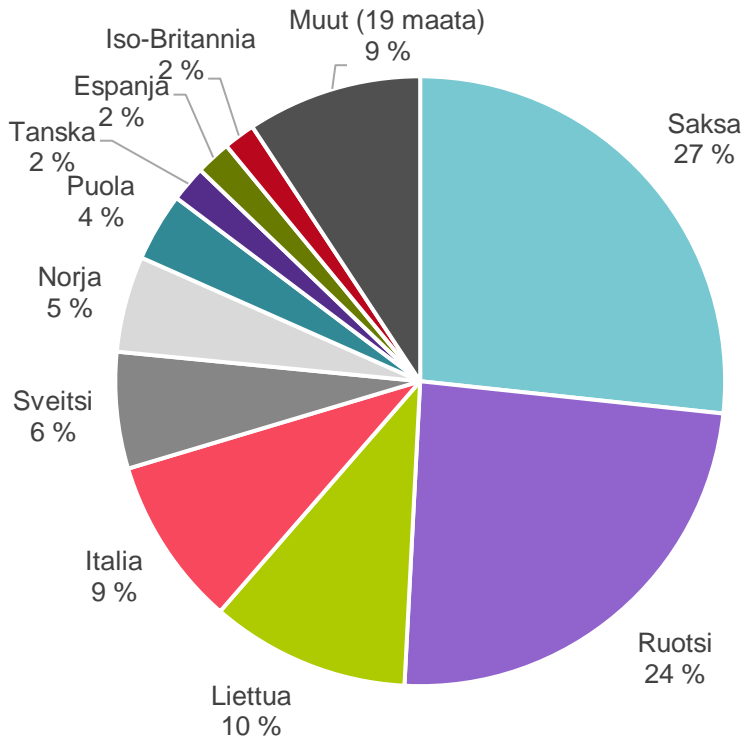

Yritysten jakautuminen, n = 388, 31 maata

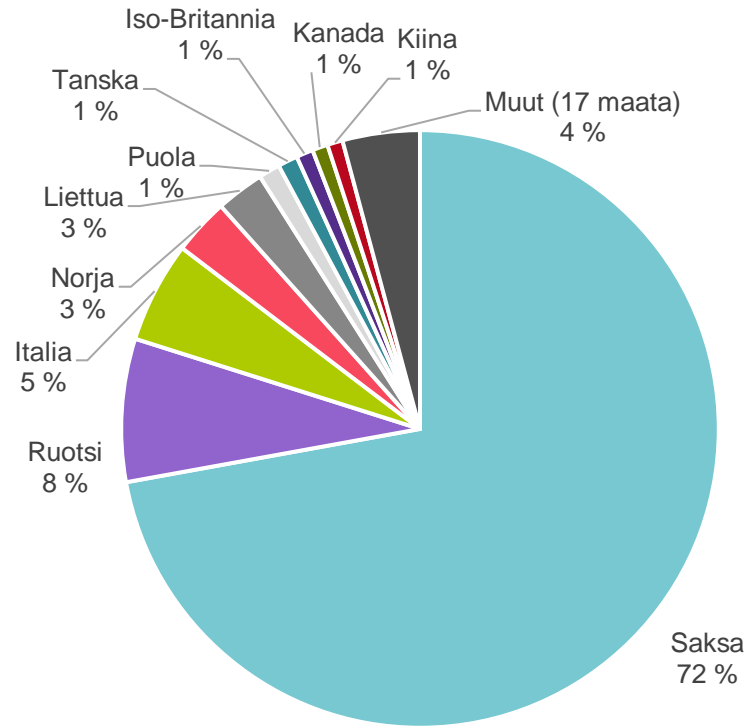

Toimitusten arvon jakautuminen, 390 milj. €, 31 maata

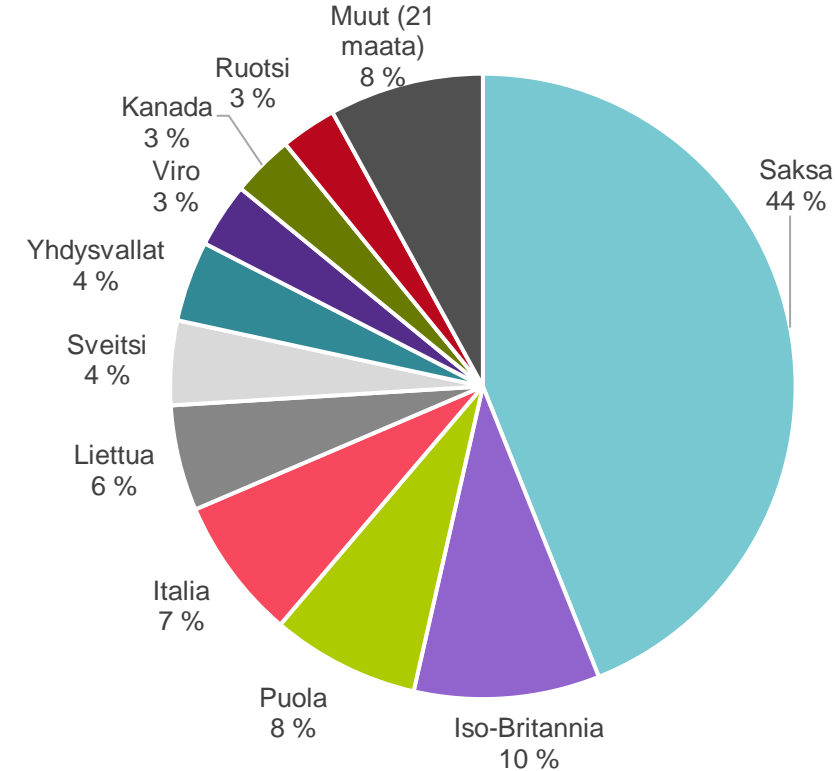
Ulkomaisten toimitusten arvon jakautuminen v. 2016 vs. 2018 vs. 2021

Toimitukset 2016, 118 milj. €, 29 maata

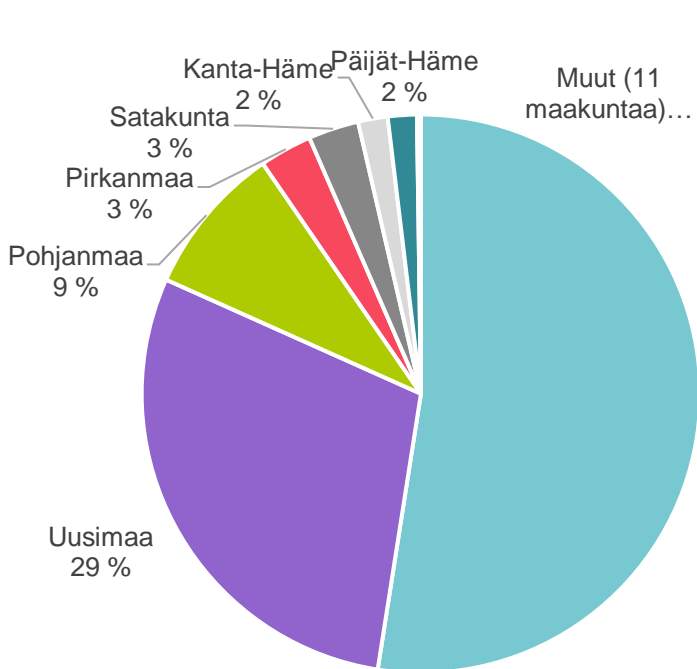

Toimitukset 2018, 295 milj. €, 27 maata

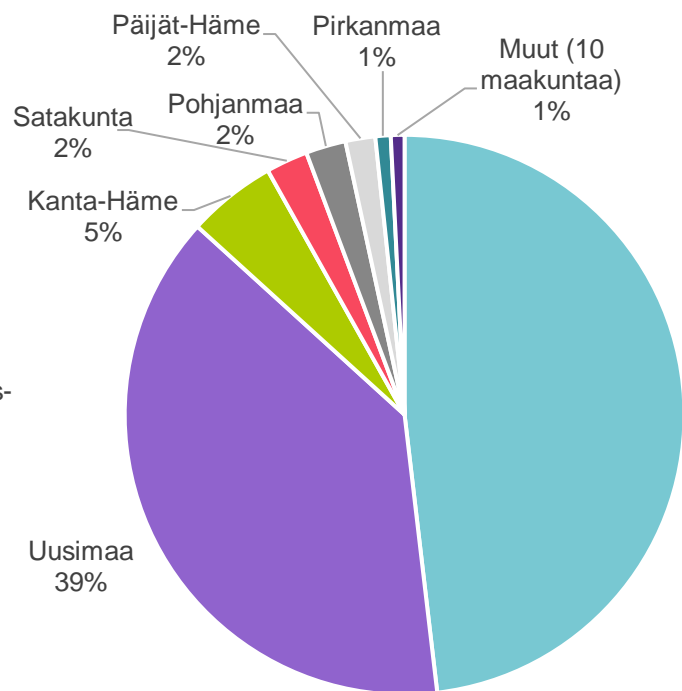

Toimitukset 2021, 390 milj. €, 31 maata

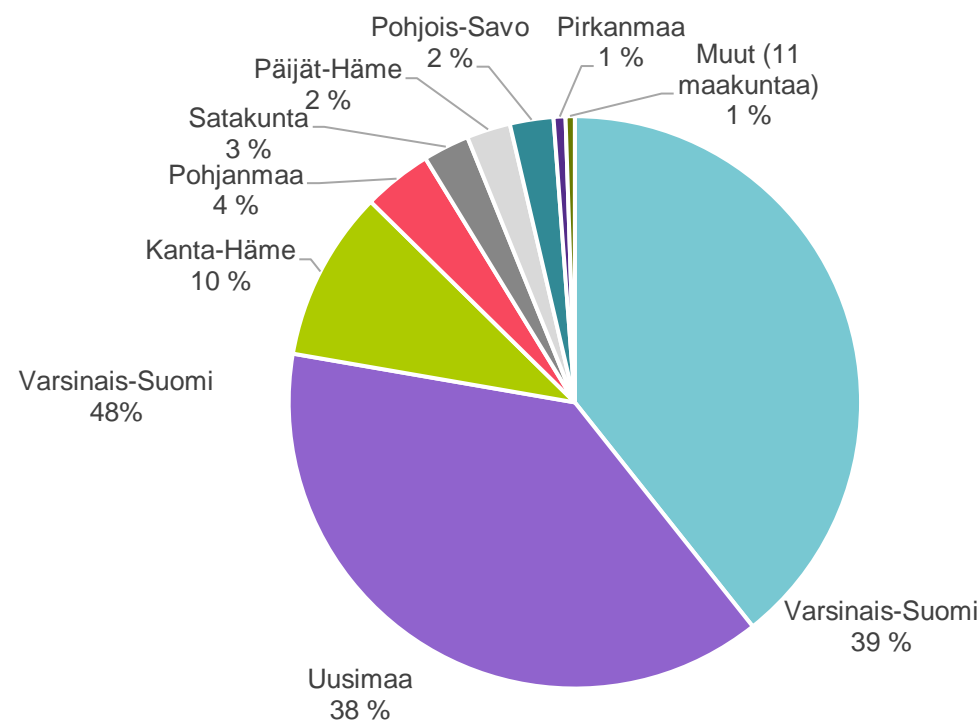
Kotimaisten toimitusten arvon jakautuminen maakunnittain v. 2016 vs. 2018 vs. 2021

Toimitukset 2016, 390 milj. €, 18 maakuntaa

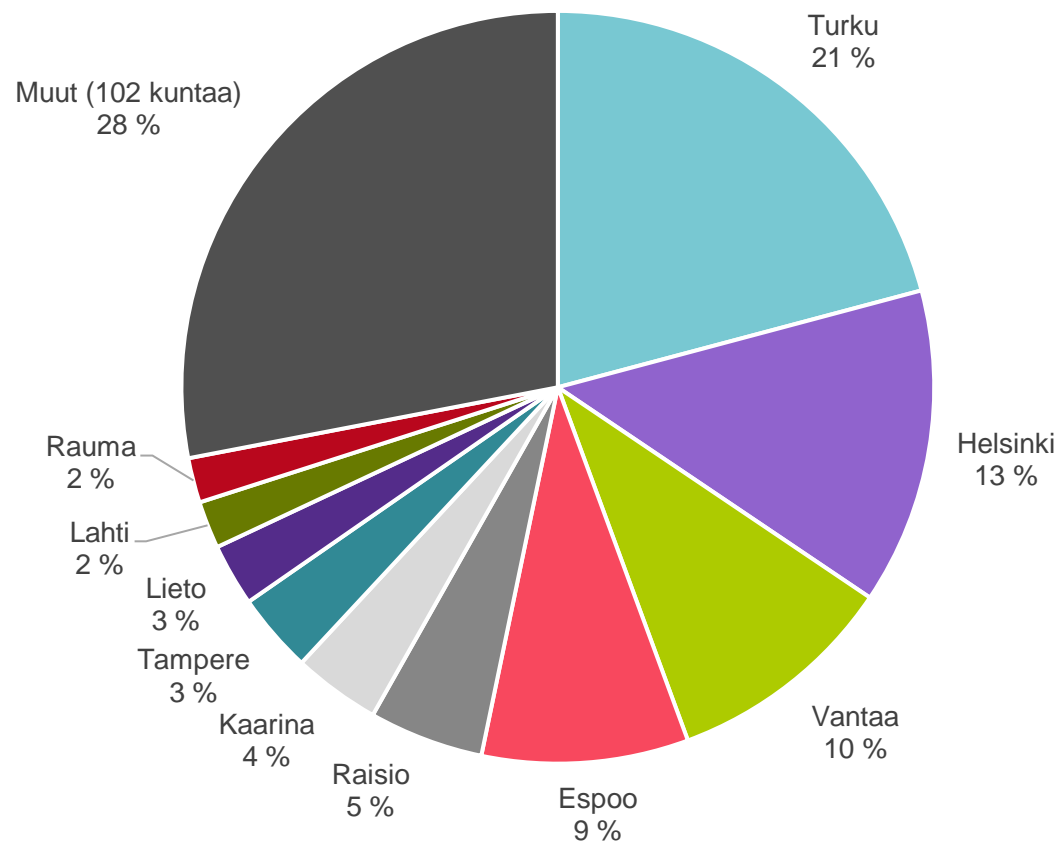

Toimitukset 2018, 638 milj. €, 17 maakuntaa

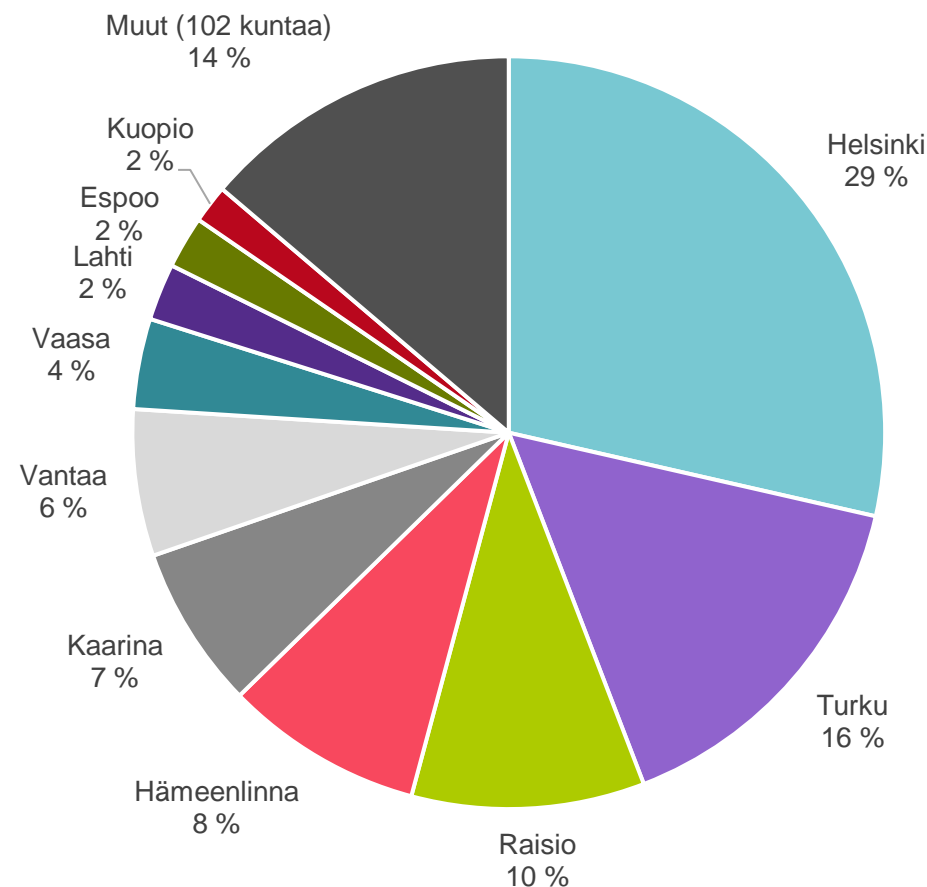

Toimitukset 2021, 582 milj. €, 19 maakuntaa

Telakan kotimaisten toimittajien ja toimitusten arvon jakautuminen kunnittain v. 2021

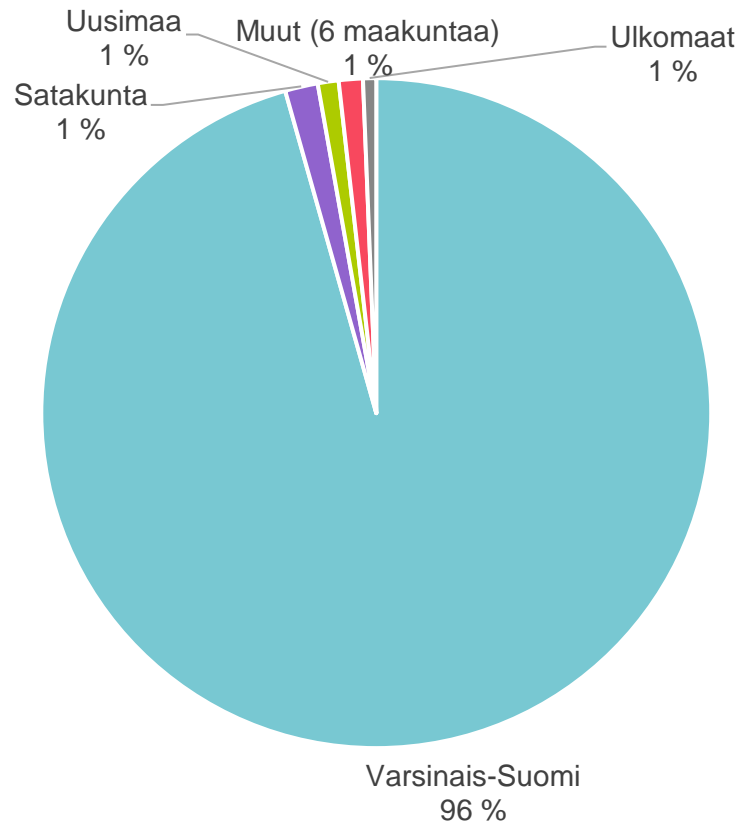

Yritysten jakautuminen, n = 935, 112 kuntaa

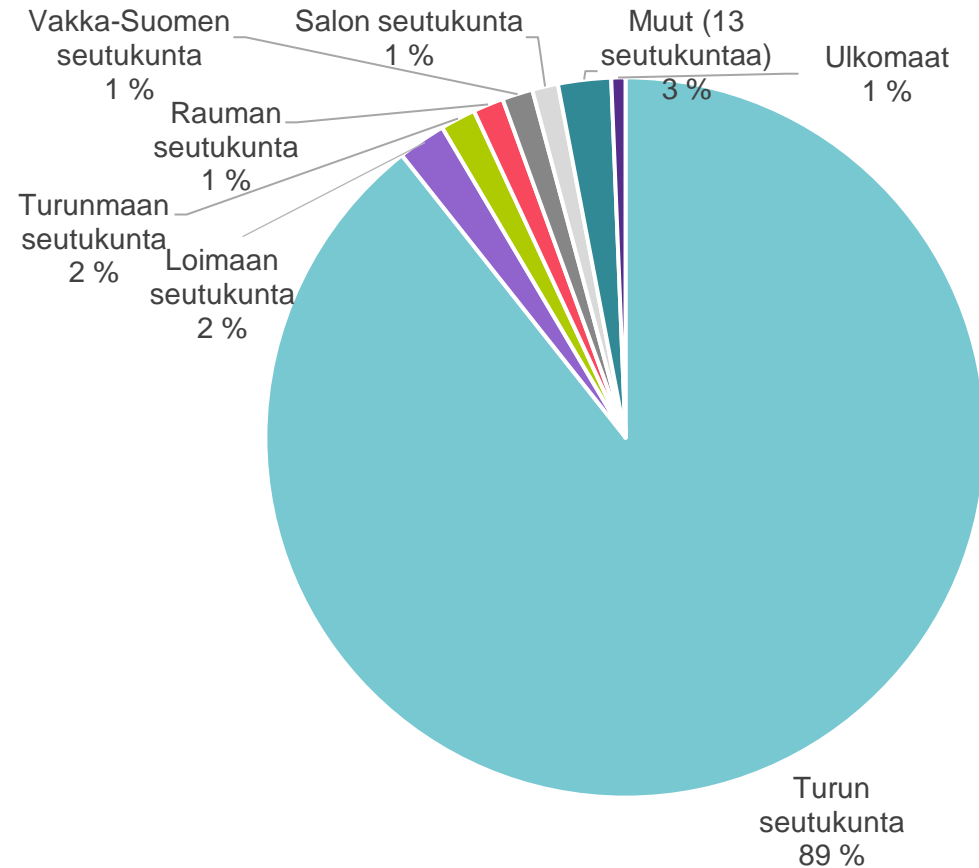
Toimitusten arvon jakautuminen, 582 milj. €, 112 kuntaa

Meyer Turku Oy:n henkilökunnan asuinpaikkojen jakautuminen

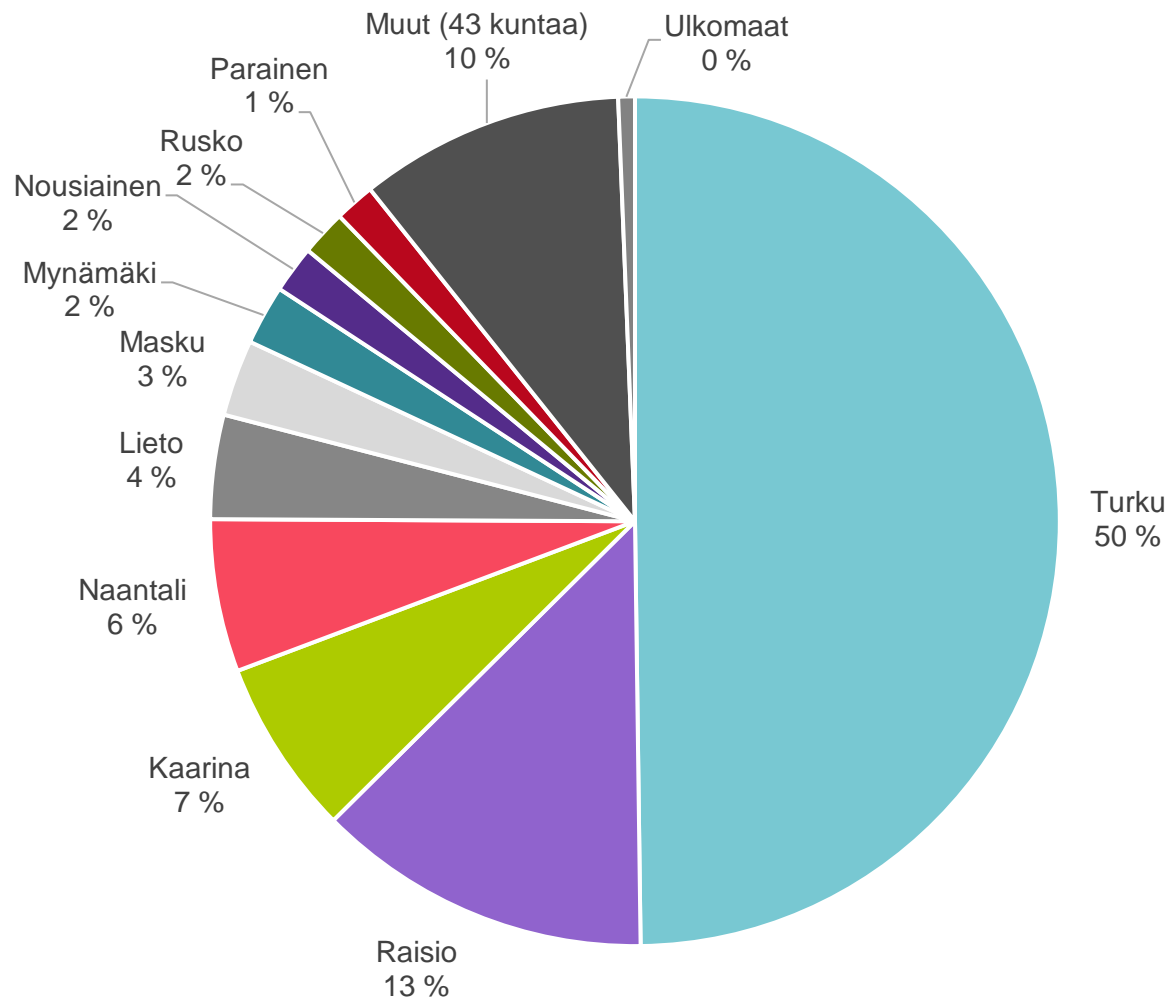
Maakunnittain, n = 1 894, 9 maakuntaa

Henkilöstötiedot ovat vuodelta 2022

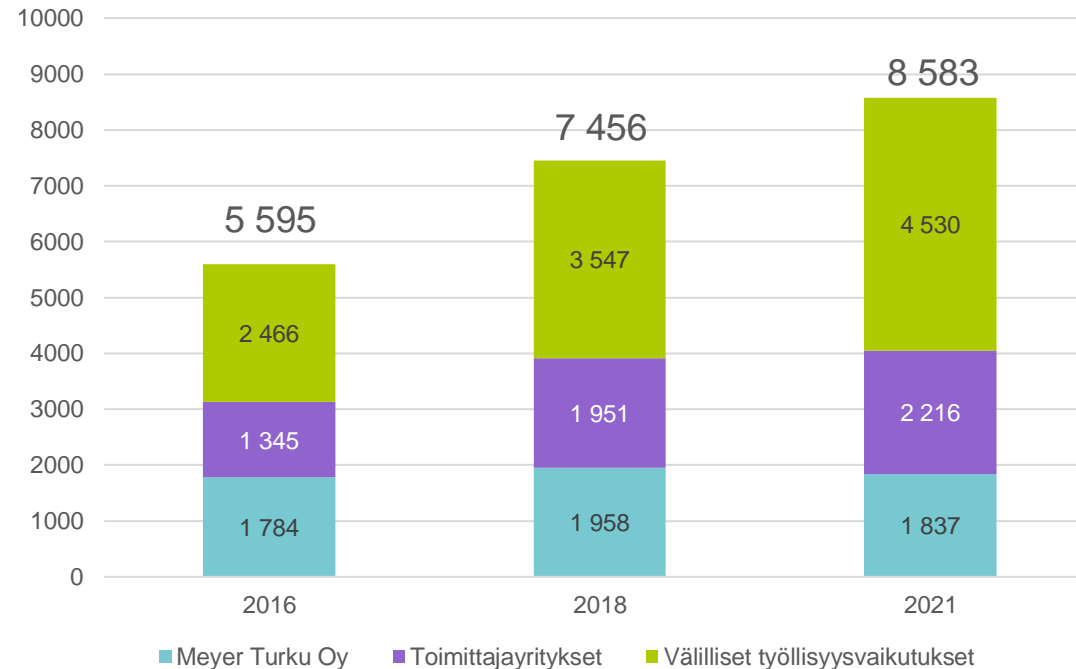
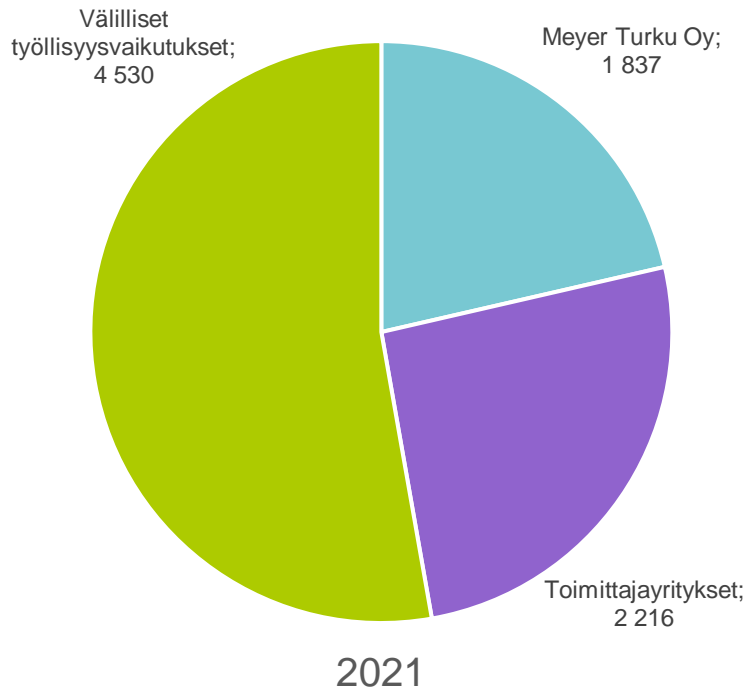
Seutukunnittain, n = 1 894, 19 seutukuntaa

Meyer Turku Oy:n henkilökunnan asuinpaikkojen jakautuminen kunnittain

Perustuu 1 894 henkilön tietoihin vuodelta 2022, 53 kuntaa

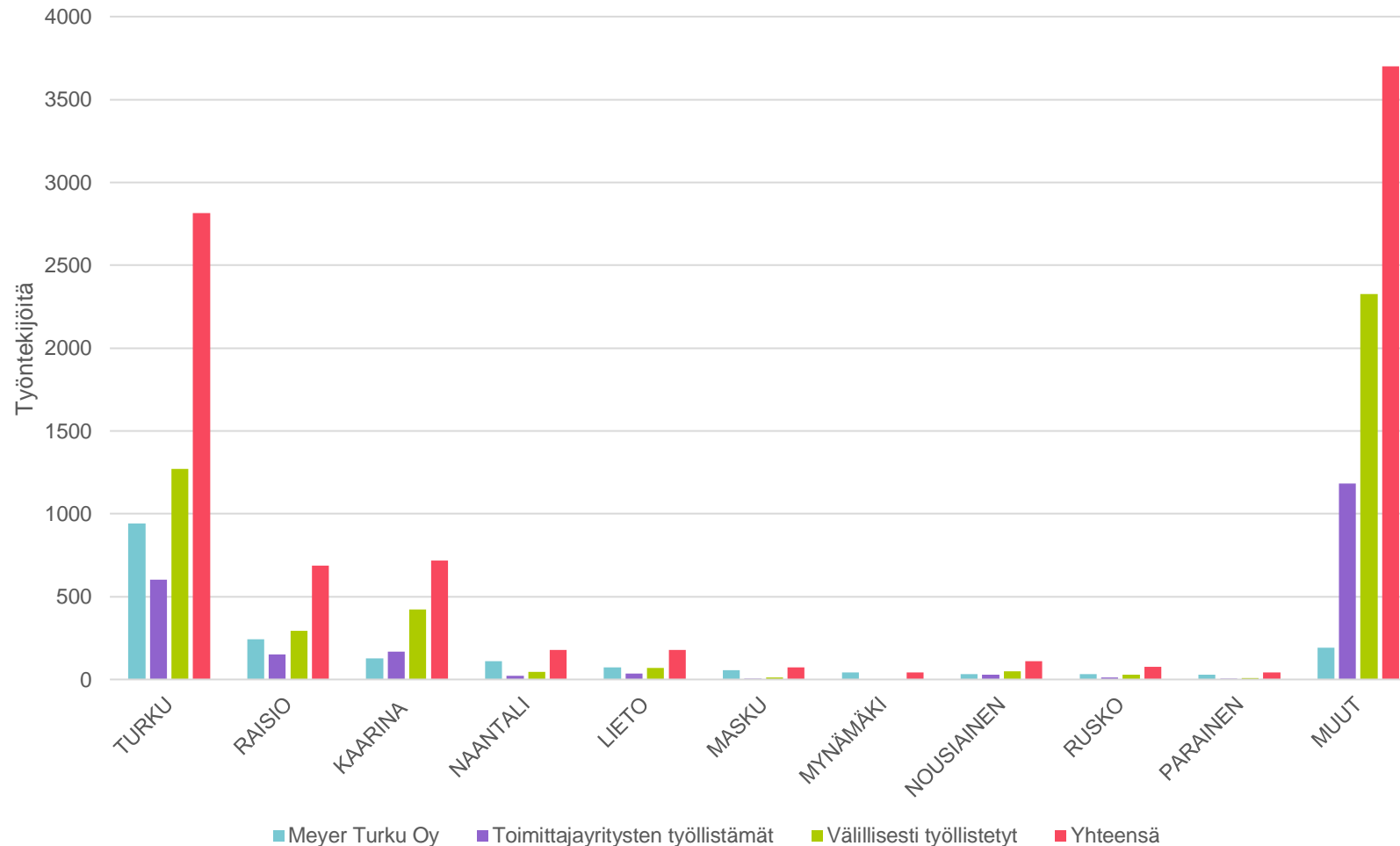
Turun telakan suorat ja välilliset työllisyysvaikutukset muissa yrityksissä Suomessa vuonna 2021

Huom! Ulkomaisia toimittajia ja niiden työllisyysvaikutuksia ei ole huomioitu tässä tarkastelussa. Suorien toimittajien omia alihankintaverkostoja ei ole tarkasteltu erikseen.

Ulkomaisilla toimittajilla työllisyysvaikutuksia sekä Suomessa että ulkomailta

Turun telakan työllisyysvaikutukset kunnittain suoran työllistämisen mukaan jaoteltuna

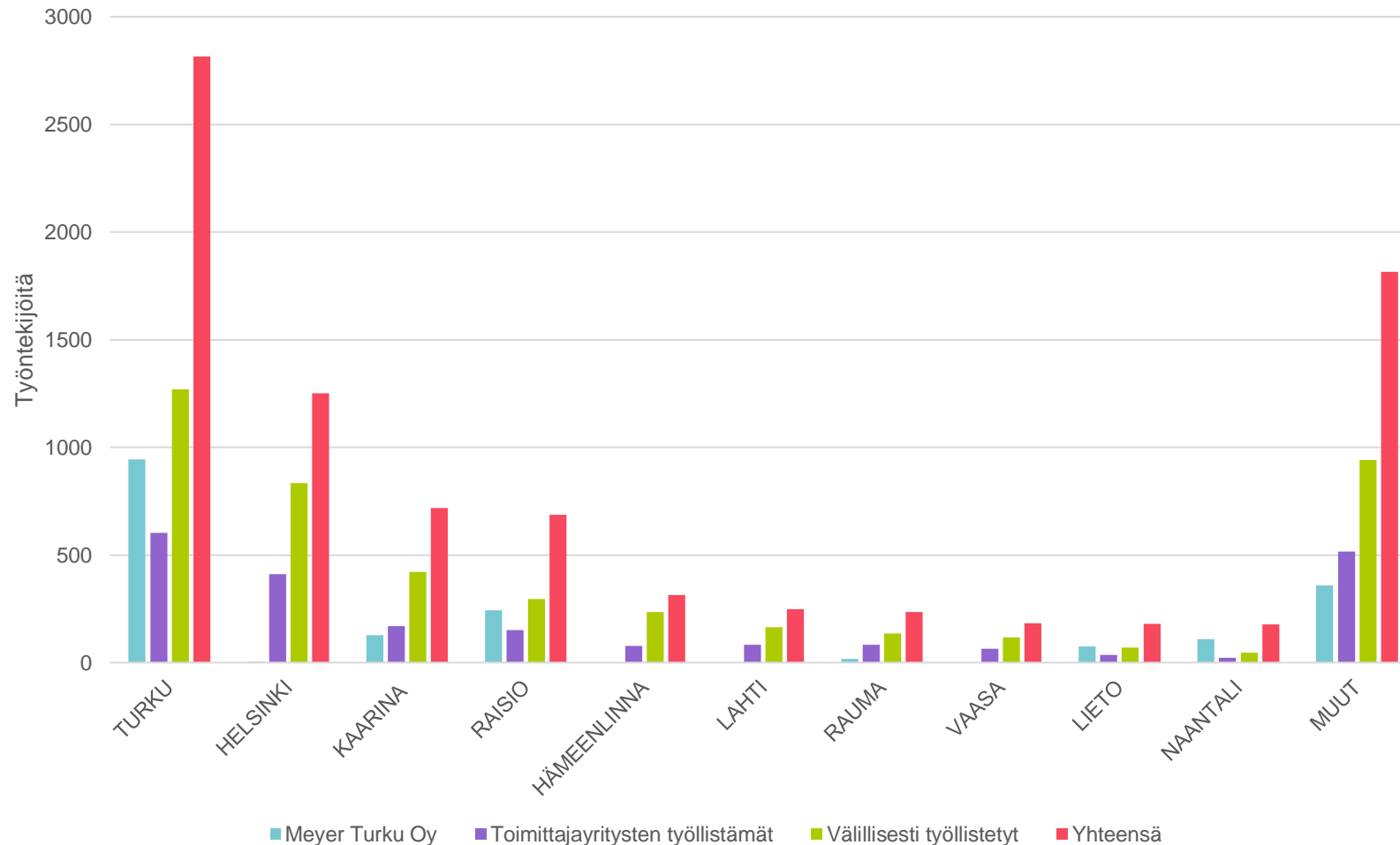
Telakan ja toimittajayritysten työllisyysvaikutukset + välilliset vaikutukset muissa yrityksissä.

Suorina vaikutuksina vain telakan omat ja kotimaisten toimittajien luvut. Toimittajilla on lisäksi omat alihankintayrityksensä, joiden henkilöstö ei ole kokonaan näissä luvuissa mukana.

Telakan oman henkilöstön välillisiä vaikutuksia esim. vähittäiskaupan ja palvelujen oston kautta ei ole huomioitu.

Kokonaisvaikutukset ovat jonkin verran tässä esitettyä suuremmat.

Turun telakan työllisyysvaikutukset kunnittain kokonaistyöllistämisen mukaan jaoteltuna

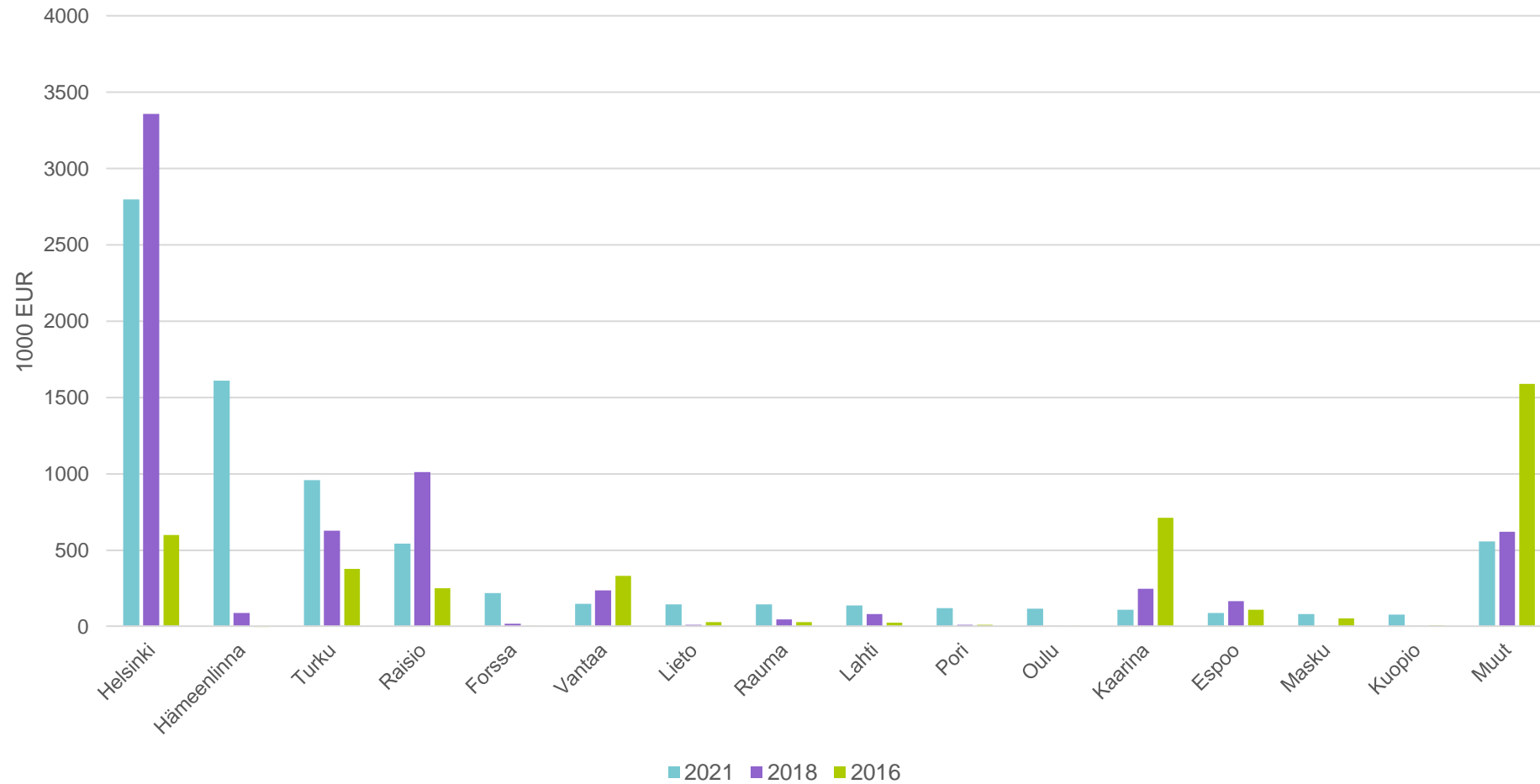
Telakan ja toimittajayritysten työllisyysvaikutukset + välilliset vaikutukset muissa yrityksissä.

Suorina vaikutuksina vain telakan omat ja kotimaisten toimittajien luvut. Toimittajilla on lisäksi omat alihankinta-yrityksensä, joiden henkilöstö ei ole kokonaan näissä luvuissa mukana.

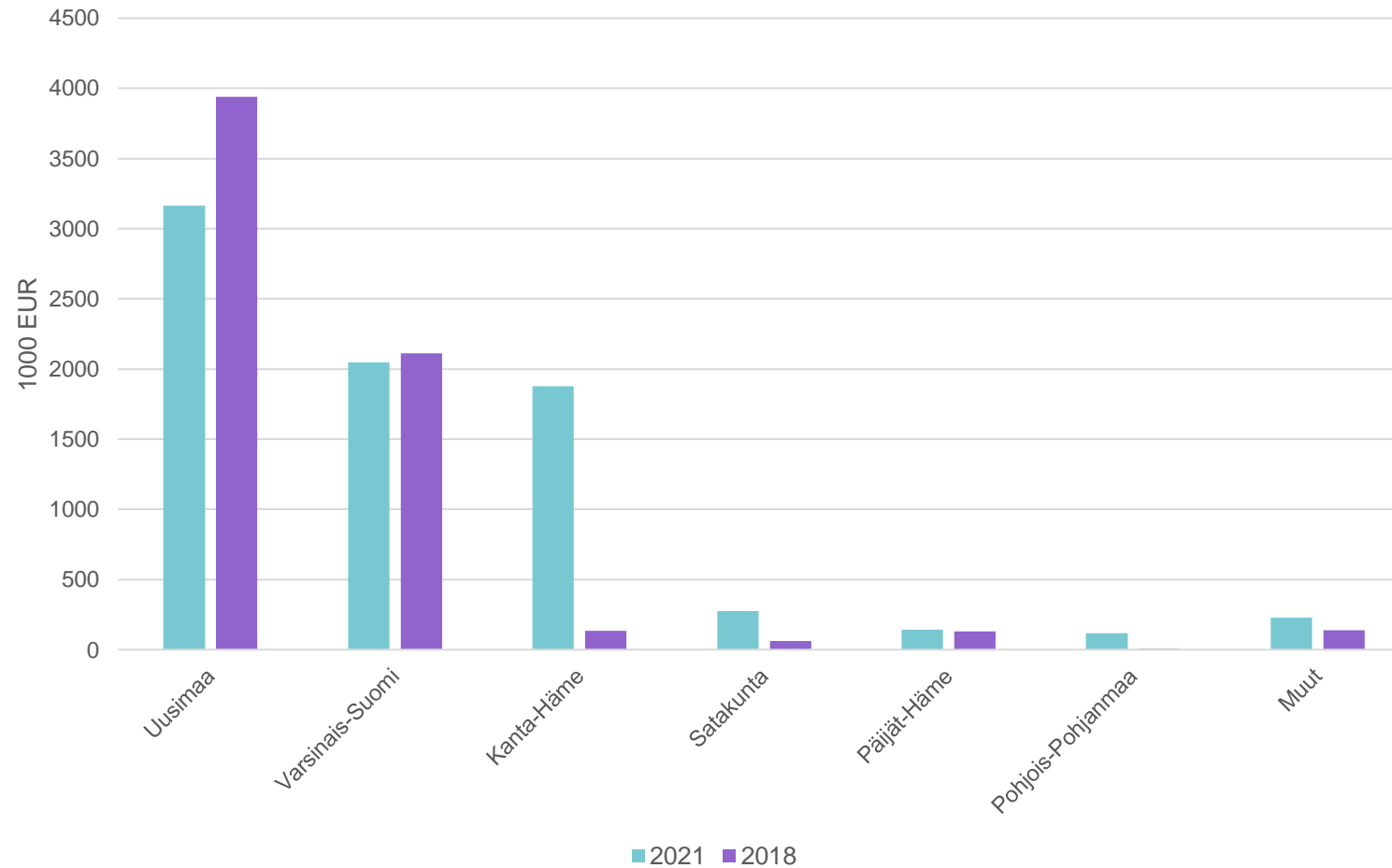
Telakan oman henkilöstön välillisiä vaikutuksia esim. vähittäiskaupan ja palvelujen oston kautta ei ole huomioitu.

Kokonaisvaikutukset ovat jonkin verran tässä esitettyä suuremmat.

Maksetut yhteisöverot kunnittain

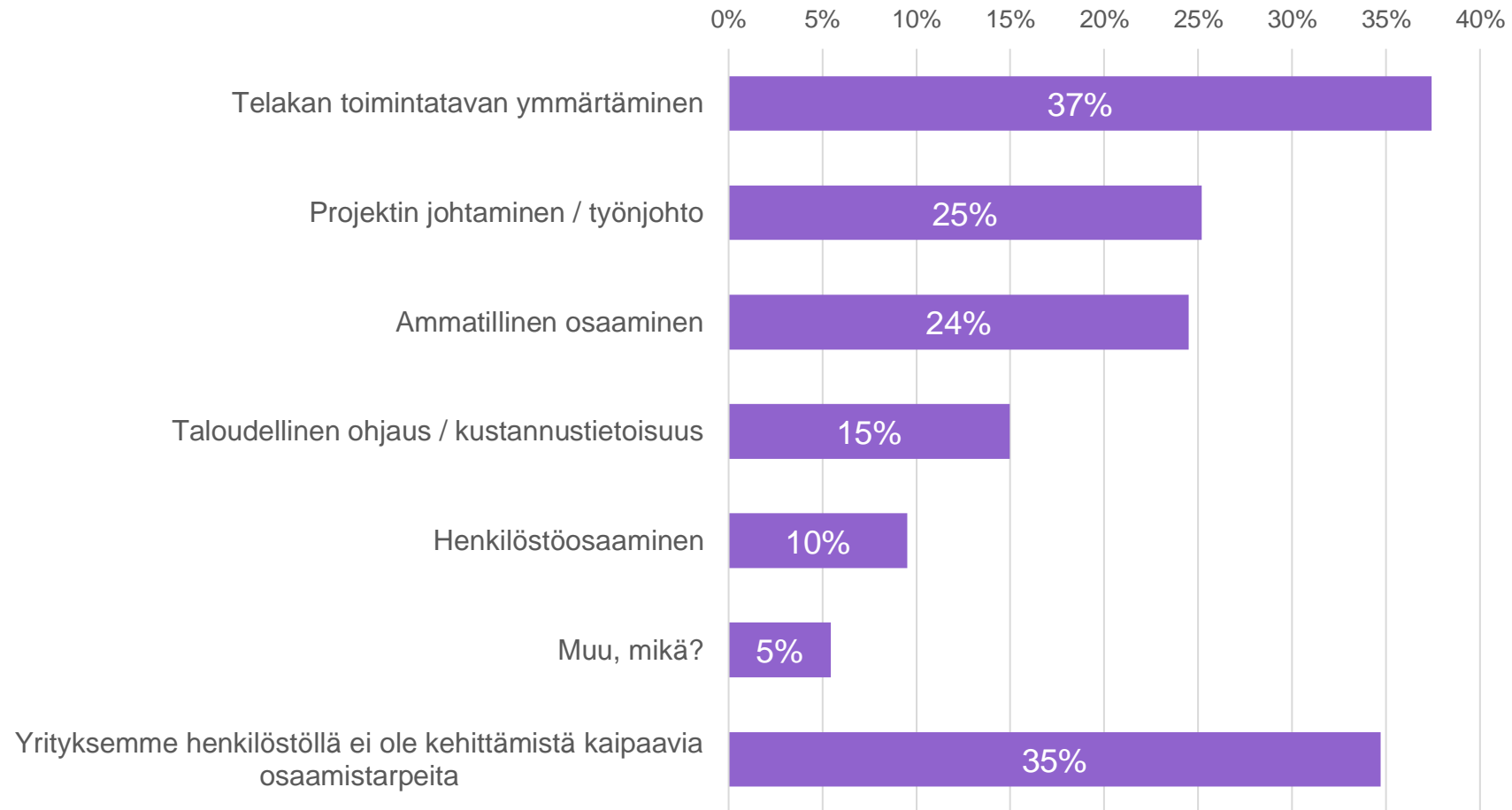
Maksetut yhteisöverot maakunnittain

**Osaamis- ja
työvoimatarve
verkosto-
yrityksissä**

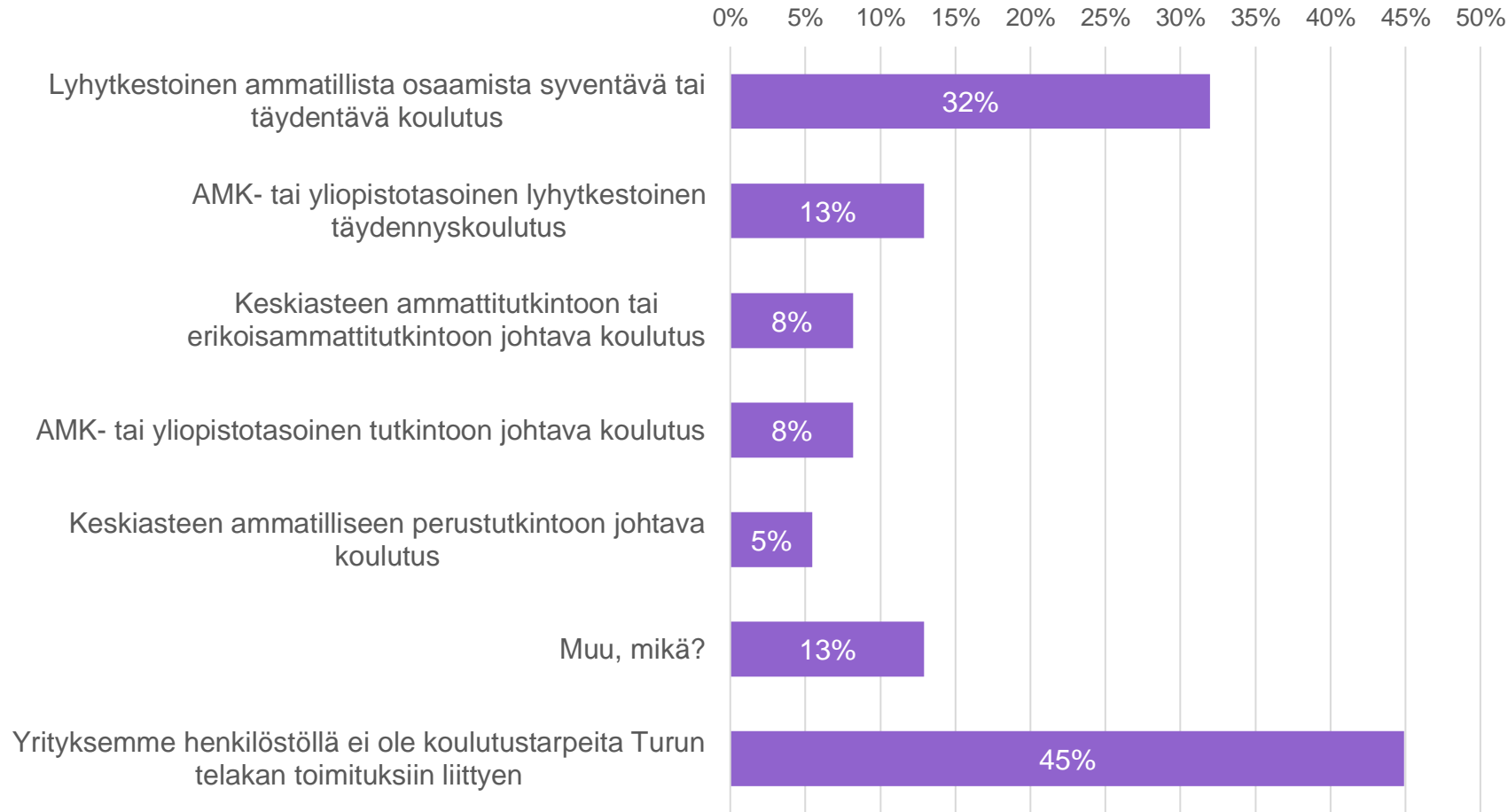

Yrityksen henkilöstön keskeisimmät Turun telakan toimituksiin liittyvät kehittämistä kaipaavat osaamistarpeet

n = 147

Minkälainen koulutus vastaisi parhaiten osaamistarpeiden täyttämiseen toimittajaverkostossa?

n = 147

Työvoimatarve toimittajaverkostossa

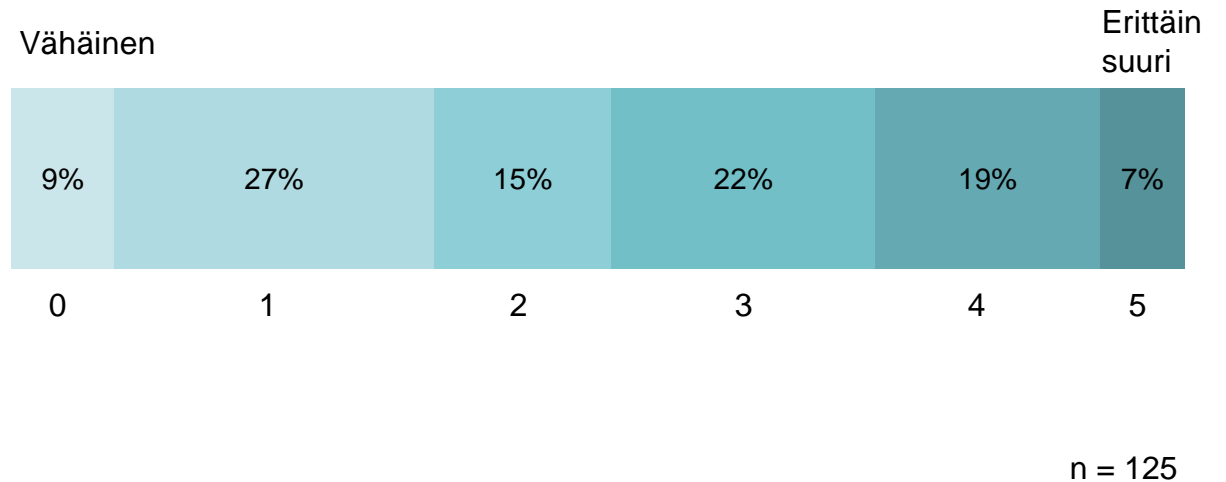
- Seuraavista osaajista on vastausten perusteella eniten pulaa:
 - Hitsaajat
 - Sähköasentajat ja -suunnittelijat
 - Projektipäälliköt ja työnjohtajat
 - Metallityöntekijät, ohutlevytsepät ja levysepät
 - Kone-, LVI- ja putkiasentajat
 - Sisustusasentajat ja muut asentajat
 - Ammattiverhoilijat
- Yhteensä eri ammattinimikkeitä tai tehtäviä mainittiin noin 30
- Työvoimapulaa kartoittaneeseen kysymykseen vastasi 69 yritystä, joista neljännes kertoi, että yrityksellä ei ole minkään alan osaajista pulaa Turun telakan toimituksiin liittyen

**Verkostoyritysten
tutkimus- ja
kehittämistoiminta
sekä valmius
vihreään siirtymään**

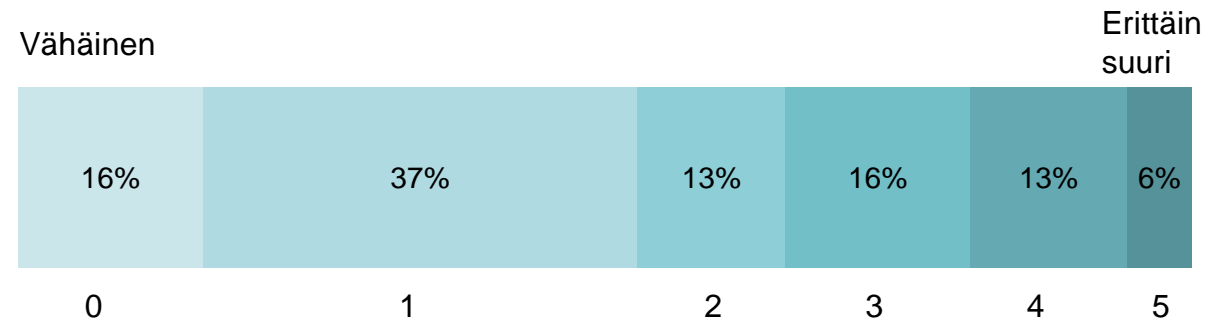
Tutkimus- ja kehittämistoiminnan (TKI) painoarvo yrityksessä

- TKI-toiminnan yleinen painoarvo yrityksissä vaihtelee kyselyn perusteella huomattavasti
- Asteikossa 0 = vähäinen ja 5 = erittäin suuri
- Vastausten keskiarvo oli 2,4 ja mediaani 2,0
- Vastaukset korreloivat hyvin vahvasti yrityksen koon kanssa eli suurilla yrityksillä TKI-toiminnan painoarvo on keskimäärin korkea, mutta myös pienten yritysten joukossa on vahvasti TKI-toimintaan panostavia yrityksiä

Turun telakan tilausten merkitys yrityksen tutkimus- ja kehittämistoimintaan

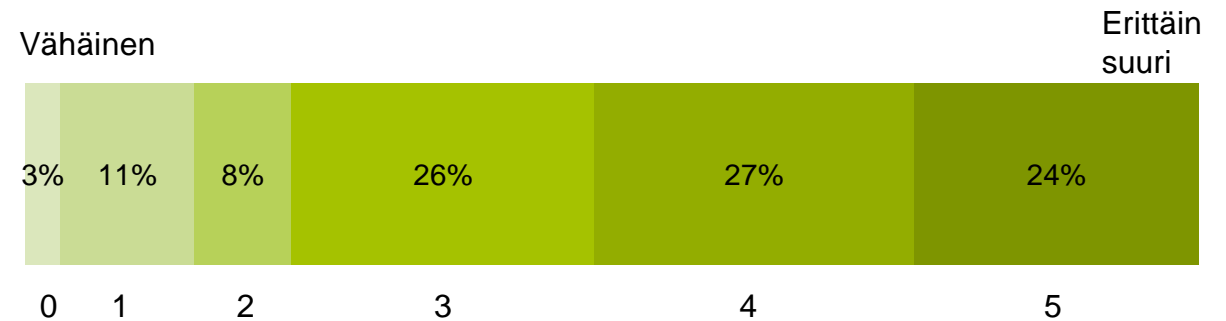
- Turun telakan tilausten merkitys yritysten TKI-toimintaan on kyselyn perusteella sangen vähäistä
- Asteikossa 0 = vähäinen ja 5 = erittäin suuri
- Vastausten keskiarvo oli 1,9 ja mediaani 1,0
- Vastaukset korreloivat jonkin verran sen kanssa, kuinka suuri osuus yrityksen liikevaihdosta syntyy toimituksista telakalle eli mitä merkittävämpi asiakas telakka yritykselle on, sitä suurempi merkitys sillä on myös yrityksen TKI-toimintaan, mutta hajontaa on aika paljon

n = 127

Yritysten valmiudet ns. vihreään siirtymään

- Kyselyn perusteella yritysten valmiudet ns. vihreään siirtymään ovat hyvät
- Asteikossa 0 = vähäiset ja 5 = erittäin hyvät
- Vastausten keskiarvo oli 3,4 ja mediaani 4,0
- Vastaukset korreloivat vahvasti yrityksen koon kanssa eli suurilla yrityksillä valmiudet ovat paremmat kuin pienillä keskimäärin, mutta myös pienten yritysten joukosta löytyy yrityksiä, joiden valmiudet ovat erittäin hyvät

n = 132

Yhteenveto

Yhteenveto (1)

- Telakka on erittäin merkittävä paikallinen toimija Turun talousalueella ja Varsinais-Suomessa, mutta sen vaikutukset ulottuvat koko maahan ja liiketoiminnan globaalisuudesta johtuen myös ympäri maailmaa
 - Muista maakunnista ja ulkomailta tulevien toimitusten osuus on kasvanut
- Telakan ja sen suorien toimittajayritysten telakan tuotantoon liittyvä yhteenlaskettu liikevaihto on n. 2,1 mrd. euroa (+ 9 %)
- Telakan toiminta työllistää suoraan noin 4 100 (+ 4 %) ja välillisesti 4 500 henkilöä (+ 22 %) henkilötyövuosina
 - Välillisten henkilötyövuosien määrä on kasvanut huomattavasti
 - Lisäksi tulevat ulkomaisten yritysten ja ns. toisen tason toimittajien työllisyysvaikutukset sekä telakan henkilöstön kulutuksen kautta esim. vähittäiskauppaan ja palveluihin syntyvät välilliset vaikutukset, joita ei ole tässä tutkimuksessa pystytty selvittämään
 - Kokonaistyöllistävyys on näitä lukuja huomattavasti suurempi

Yhteenveto (2)

- Paikalliset ja kotimaiset vaikutukset edelleen selvästi suurimmat, vaikka ulkomaisten toimitusten arvo on kasvanut noin kolmanneksella
 - Toimittajista 71 % suomalaisyrityksiä ja toimitusten arvosta 60 % kotimaisilta toimittajilta
- Varsinais-Suomessa vaikutukset ovat suurimmat, mutta Uudellamaalla muut kuin työllisyysvaikutukset ovat lähes samaa tasoa
 - Kotimaiset toimitukset:
 - Varsinais-Suomi: 42 % yrityksistä, 39 % toimitusten arvosta
 - Uusimaa: 38 % sekä yrityksistä että toimitusten arvosta
 - Henkilöstö: Varsinais-Suomi 96 %
 - Verotulot: Suurin osa verotulovaikutuksista Varsinais-Suomen kuntiin, mutta suurin yhteisöveropotti Uudellemaalle

Yhteenveto (3)

- Telakan verkostoyrityksissä osaamisen kehittämistarpeita on telakan toimintatavan syvemmissä ymmärtämisessä ja sisäistämisessä, projektin johtamisessa ja työnjohdossa (liittyy osin edelliseen) sekä ammatillisessa osaamisessa
 - Ammatillisen osaamisen kehittämistarpeiden skaala on laaja, mutta esim. sähköalan osaaminen nousi kyselyssä vahvasti esiin kuten myös moniosaaminen
 - Koulutusmuodoista eniten toivottua on lyhytkestoinen ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus
 - Eniten pulaa on hitsaajista, sähköasentajista ja -suunnittelijoista sekä projektipäälliköistä ja työnjohtajista
- Tutkimus- ja kehittämistoiminnan painoarvo vaihtelee yrityksissä suuresti ja telakan tilausten merkitys siihen on keskimäärin varsin vähäinen
 - Isoilla verkostoyrityksillä on keskimäärin enemmän TKI-toimintaa ja telakan merkitys on suurin niille, joiden liiketoiminnasta iso osa on telakkaan liittyvää
- Kyselyn perusteella verkostoyrityksillä on pääosin hyvät valmiudet ns. vihreään siirtymään

**TURUN
YLIOPISTO**

Lisätietoja: erikoistutkija Tapio Karvonen
tapio.karvonen@utu.fi, p. 040 779 9482